

Izvannastavne aktivnosti Srednje škole „Arboretum Opeka“ Marčan iz Hrvatske

Blanka Pazman mag.ing.agr.

Srednja škola „Arboretum Opeka“ Marčan, Hrvatska; arboretum.opeka@htnet.hr

Sažetak

Srednja škola „Arboretum Opeka“ Marčan već 55 godina obrazuje učenike u tro i četverogodišnjim zanimanjima iz područja poljoprivrede, a novija zanimanja su veterina i kuharstvo. Također obrazovanje odrasle osobe u istim područjima. Veliki broj izvannastavnih aktivnosti vezanih za očuvanje okoliša doprinio je da škola ima zlatni certifikat i škola-mentor sa trajnim statusom Međunarodne eko-škole. Učenici i nastavnici kontinuirano rade na stvaranju sigurnog okruženja za rad, učenje i odrastanje što potvrđuje status UNICEF-ove „Škole bez nasilja“. Sudjelovanjem na brojnim natjecanjima, smotrama, manifestacijama, humanitarnim radom ili jednostavno prikazivanjem osobnih hobija i interesa od strane učenika škola je osvojila prestižnu titulu „Škola do bola“ u konkurenciji svih srednjih škola Republike Hrvatske u akciji koju je podržalo Ministarstvo prosvjete i športa RH.

„Škola do bola“

Srednja škola „Arboretum Opeka“ osnovana je u Marčanu 1958. godine kao vrtlarska škola upravo zbog blizine svjetski poznatog arboretuma koji i danas lijepotom i bogatstvom biljnih vrsta oduševljava brojne posjetioce, a ujedno služi kao stalna učionica na otvorenome budućim cvjećarima i vrtlarima. U prvim danima postojanja škola je obrazovala uglavnom učenike za vrtlarsku struku, a s godinama uvodili su se novi obrazovni profili trogodišnjeg i četverogodišnjeg trajanja, redom: veterinarska struka, voćar – vinogradar – vinar, fitofarmaceutski tehničar, poljoprivredni tehničar biljne proizvodnje, šumarski tehničar te zanimanje za učenike s poteškoćama – pomoćni vrtlar, a najmlađa zanimanja u našoj školi su agroturistički tehničar i kuhanje.

Slika 1: Srednja škola „Arboretum Opeka“ Marčan

Osim takozvanog redovnog srednjoškolskog obrazovanja mladih, škola se aktivno bavi i obrazovanjem odraslih za stjecanje kvalifikacije i prekvalifikacije u poljoprivrednoj i veterinarskoj struci te u skladu s ciljevima danas aktualnog

cjeloživotnog učenja potičemo društvenu uključenost i razvijanje individualnih potencijala pojedinca.

Iako smo relativno mala škola po broju učenika (oko 300-tinjak) i tridesetak nastavnika, posjedujemo dobru opremu i površine za odvijanje praktične nastave u poljoprivrednoj, veterinarskoj, šumarskoj i kuvarske struci. Naše „učionice na otvorenom“ su: dendrološki rasadnik, staklenici, plastenici, kontejnerska stanica, ratarske površine, klijališta, povrtnjak, voćnjak, staje za krave muzare i konje, koze i perad, pčelinjak.

Budući da je svaka škola osim obrazovna i odgojna institucija kod nas se odgoju pridaje velika važnost. U ostvarenju tog odgojnog cilja pomaže nam upravo ta naša „malenkost“ kao škole jer zahvaljujući tome što nas nema mnogo dobro se pozajmimo i funkcioniрамo kao „velika obitelj“.

Slika 2: Državna smotra učeničkih zadruga

Na području odgajanja mladih pomažu nam brojne izvannastavne aktivnosti u koje se učenici uključuju ovisno o afinitetima: dramska grupa, Ekološka, sportska, plesna, informatička, klub prijatelja životinja. Među njima treba istaknuti Učeničku zadrugu „Arboretum Opeka“, čije sekcije (aranžerska, ekovrt, voćarska, pedolozi, kreativna radionica, pčelarska), svih 18 godina svog postojanja nižu uspjehe na raznim natjecanjima i smotrama učeničkog stvaralaštva te stekla visoki rejting među Učeničkim zadrugama Hrvatske. Učeničkim zadrugarstvom i ostalim izvannastavnim aktivnostima razvijaju se i njeguju radne navike i sposobnosti te poduzetničke vještine, odgovornost, inovativnost, kreativnost, samostalnost kao i potreba za suradnjom, kao bitne sastavnice stvaralačkog odnosa prema radu. Učenici dobrovoljno pristupaju zadrugi što im uvelike pomaže u prijenosu znanja iz nastave u praktične djelatnosti zadruge i obrnuto, potiče ih na samostalno-istraživačko učenje i djeluje na sprječavanju društveno neprihvatljivog ponašanja. Za doprinos razvitu i promicanju tehničke kulture te za doprinos unapređivanju

učeničkog zadrugarstva te osposobljavanju mladih za samostalni i timski poduzetnički duh u svim oblicima poljoprivrednih i tehničkih djelatnosti naša zadruga dobila je povelju Hrvatske zajednice tehničke kulture, a dvoje nastavnika primili su Diplome počasnog zvanja mentor-savjetnik i zlatne kolajne sa likom I. Kršljavog. Već godinama djelujemo i izvan okvira školske zgrade. Učenici u suradnji sa mentorima sudjelujemo na brojnim izložbama i prodajnim manifestacijama u bližoj i daljnjoj okolini kao npr. Izložbi cvijeća u Varaždinu, Ludbregu i Zagrebu, Obrtničkom sajmu, Međunarodnom sajmu lova, ribolova i turizma, sajmu Hortigrad i popularnom Špancirfestu sve to u Varaždinu, sajmovima u Zagrebu i Celju. Osim toga i sami smo organizatori nekih događanja, primjerice u sklopu Međunarodne izložbe cvijeća „Barok, glazba, cvijeće“ organiziramo Međunarodno natjecanje učenika cvjećara u aranžiranju, te smo zahvaljujući tome ostvarili uspješnu suradnju sa srodnim školama iz Slovačke, Mađarske i Slovenije. Tri godine za redom po tjeđan dana u sklopu Tjedna botaničkih vrtova i arboretuma RH organiziramo različite radionice koje vode učenici za posjetitelje i učenike osnovnih škola.

Naša škola „Arboretum Opeka“ postala je 2002. godine i međunarodna Eko – škola, a ove godine zahvaljujući brojnim kontinuiranim aktivnostima učenika i djelatnika škole na uređenju i očuvanju okoliša i susjednog arboretuma stekla zlatni certifikat i škola mentor sa trajnim statusom međunarodne eko- škole. Stoga smo vrlo ponosni na zelenu zastavu eko škola koja se ponosno ističe na školskom dvorištu te i nadalje sudjelujemo u osmišljavanju i provođenju različitih eko aktivnosti.

Slika 3: Svečanost dizanja zelene zastave za zlatni certifikat

Vrijedno je istaknuti da smo od 2006. godine kao prva u Hrvatskoj dobili status UNICEF-ove „Škole bez nasilja“ te od tada kontinuirano i učenici i zaposlenici kroz razne pedagoške radionice uče o vještinama dobre komunikacije, nenasilnom rješavanju sukoba i svemu što je potrebno da bi ostvarili naš cilj - škola kao sigurno mjesto za rad, učenje i odrastanje. Od brojnih aktivnosti na tom polju našeg rada posebno i s ponosom ističemo da smo bili jedina srednja škola u Hrvatskoj koja se uključila u UNICEF-ov projekt „Škole za Afriku“ pri čemu smo prikupljali novčana sredstva koja su bila namijenjena izgradnji škola u jednoj od najsiroromašnijih afričkih država – Ruandi. Ove godine obnovili smo i status „Škole bez nasilja“, a uključili smo se i u nastavak programa koji se odnosi na sprječavanje elektroničkog nasilja.

Učenici i nastavnici škole redovito se uključuju u različite humanitarne aktivnosti, bilo da se radi o pomoći pojedincima (najčešće djeci) ili su to veći humanitarni projekti. Tako redovito pomažemo utočištu „Sv. Nikola“ u Varaždinu za zlostavljane žene. Sudjelujemo u Caritasovim Božićnim akcijama, posjećujemo domove za stare i nemoćne, zajednicu Cenacolo i druge potrebite prema našim mogućnostima jer srca i dobre volje imamo.

Slika 4: Radionica za građanstvo – Entomološki muzej grada Varaždina

Brojni su i zapaženi uspjesi naših učenika, pa da spomenemo neke. U desetogodišnjem stažu sudjelovanja na državnom natjecanju učenika poljoprivrednih škola imamo 3 državna prvaka u disciplini Flora i Hortus, 4 doprvaka i 2 osvojena 3. mjesta. Naši su učenici nagrađivani i na natjecanju van granica Hrvatske primjerice u Sloveniji, u Celju na sajmu vrtlarstva već nekoliko godina za redom osvajaju nagrade u natjecanju iz aranžiranja i uređenju eksterijera. Osim ovih natjecanja s državnim ili međudržavnim karakterom natječe se i u ostalim aktivnostima kao eko kvizovima u organizaciji „Lijepe naše“, Crvenom križu, „Klokanu bez granica“ raznim sportskim manifestacijama, Lidranu i drugim. U redovima naših učenika bilo je ili ima zapaženih trubača, gitarista i drugih muzičara, ne samo pojedinaca nego i „ cijelih muzičkih razreda“ koji upriličuju koncerte u školi ili Viničkoj crkvi, slikara čije slike su dio školskih i drugih likovnih izložbi, jahača, plesača pa čak i zvonara i dobrovoljnih vatrogasaca. Naši su učenici i „televizični“ kad treba pa se mogu vidjeti i na našoj lokalnoj Varaždinskoj televiziji kad sudjeluju u stvaranju reklamnog materijala za promociju škole ili neke edukativne emisije s tematikom vrtlarstva ili nedavne HRT –

ove emisije „Plodovi zemlje“ čiji se jedan od priloga snimao u našem školskom stakleniku sa našim učenicima. Sve ove aktivnosti rezultirale su još jednom titulom koju s ponosom nosimo, a to je „Škola do bola“ koju smo stekli natječući se sa svim srednjim školama u Republici Hrvatskoj. A na kraju školske godine opuštamo se i opraćamo se od maturanata obaranjem svjetskog rekorda u plesu Quadrille (European dance festival).

Slika 5: Promocija zanimanja cvjećar na varaždinskom trgu

Slika 6: Predstava Grofovi Bombelles izvedena prilikom centralnog otvaranja 2.Tjedna botaničkih vrtova i arboretuma RH

Zaključak:

Za razvoj cijelovite mlade ličnosti vrlo su važna uz formalna i neformalna znanja i vještine koje učenici stječu uključivanjima u brojne aktivnosti koje im pruža škola. Po završetku školovanja izrastaju u stručnu, kulturnu, humanu, empatičnu osobu koja promiče i živi život osobe korisne društvu.